

Udsatterådets årsberetning

2017

Nyborg
KOMMUNE

 Udsatterådet
Nyborg Kommune

Udsatterådet i Nyborg Kommune blev etableret i 2010 med henblik på at give socialt udsatte borgere et talerør og en mulighed for at få lokal indflydelse. Rådet er politisk og kommunalt uafhængigt. Rådets funktionsperiode følger valgperioden.

Udsatterådets formål er beskrevet i rådets forretningsorden § 2:

Udsatterådet skal rådgive Byrådet i forhold til de kommunale indsatser målrettet de udsatte, og ligeledes skal Udsatterådet forstærke det fælles ansvar for de udsatte i Nyborg Kommune, (stk. 1).

Rådets sammensætning

Elsa Knudsen, Sind Fyn, formand
Keld Nielsen, "Den Blå Cafe", næstformand
Niels Monberg, Det Radikale Venstre
Susanne Fabech Larsen
Hans Biering, Bedre Psykiatri
Helle Strunge, Socialafdelingen
Gitte Overgaard, AOF
Tommy Nielsen, "Huset"
Heinke Bornebusch, "Søjlen"
Maibritt Eghave, sekretær Socialafdelingen

Mødeplan

Ordinære møder: 9. februar, 16. marts, 31. august, 26. oktober 2017

Ekstraordinært møde: 29.06.2017.

Referaterne fra møderne kan læses på <https://polweb.nethotel.dk>

Fokusområder i 2017

- Synliggørelse af rådet såvel internt som eksternt i kommunen
- Socialpsykiatrien, herunder værestedet Huset og Akutprojektet
- Hjemløseindsatsen, (især unge)
- Fleks- og førtidspensionsreformen, især ungeområdet
- Erfaringer og input til Udsatterådets sammensætning

ERFARINGER OM

• **Synliggørelse**

Udsatterådet har uddelt postkortene "Bliv hørt – Skriv til kommunen" igen i år. Kun få postkort er kommet retur med konkrete problemstillinger. Vi har viderebragt disse til de respektive fagområder. Dog er den sekundære gevinst, at kortene har givet anledning til dialog hos såvel brugere, personale som med pårørende. Rådet har i lighed med tidligere år trykt "Handlingsplan" og uddelt til brugere og samarbejdspartnere især.

Åben Cafe i Aktivitetshuset i Sprotoften har i år kun haft få henvendelser, og vi lukkede tilbuddet efter en måned.

Under samtaler med kommunale medarbejdere i på bl.a. jobcenter og borgerservice og sundhedsafdelingen har vi erfaret, at der fortsat hersker stort ukendskab til Udsatterådet og udsattepolitikken.

- **Socialpsykiatrien**

Store omlægninger, der tog fart i foråret 2015, og fortsatte i 2016 (flytning af værestedet Huset fra Grejsdalen til Helgetoftevej), har givet nogen uro blandt brugerne og har bragt en del utilfredshed med sig. Der er klaget over mangel på personaleressourcer, mangel på plads og dermed mangel på aktivitetsmuligheder. Værestedet oplever tilgang af nye brugere, men samtidig stor afgang.

Personalegruppen har i dag stor viden om, hvad der virker ved akut opstået krise, idet alle har deltaget i efteruddannelsesforløb. På bo- og værestedet er det tværfaglige samarbejde optimeret og velfungerende. Implementeringen af Akutprojektet i bostedet "Søjlen" opleves dog af flere brugere at have givet ekstra belastning af såvel personale som faste brugere.

Disse meget forskellige tilbud placerer man på et meget begrænset område. Det bekymrer os i forhold til de mest udsatte beboere, der derfor kan møde mange forskellige brugere af tilbuddene. Vores bekymring er, at disse beboere presses til øget isolation. Den sociale overskuelighed, som Søjlen tidligere udgjorde, er nu presset af nye tiltag.

Trivslen er ikke som før, jfr. rådets brugerrepræsentant. Se bilag.

Arbejdet med at forbedre forholdene og indsatser for brugere i socialpsykiatrien

og formidle synspunkter har ikke været nemt. Rådet har forsøgt at være talerør men har ikke mødt medhør i kommunen men en afvisende holdning. "Det har vi hørt".

En anerkendende tilgang i kommunikationen havde været ønskeligt og en tidlig og større medinddragelse kunne måske have givet bedre dialoger.

I indeværende år har rådet af og til haft en følelse af, at vores oplevelser og erfaringer fra den virkelighed, som vi har viderebragt som vigtige, ikke er blevet vurderet som værende relevante - og vi har fået en fornemmelse af, at vi generelt er blevet oplevet som værende en smule negative i vores fokus.

- **Akuttilbuddet**

Akutprojektets tilbud til borgere i psykisk krise er et 24/7 tilbud og vil blive videreført under en eller anden form, evt. med udekørende teams. Rådet ser meget positivt på denne indsats og afventer den politiske behandling.

Nytænkning: et psykiatriråd i kommunen

Vi erfarer, at Ballerup Kommune netop har vedtaget oprettelse et psykiatriråd som sparringspartner til politikerne. Måske kunne der være behov for et lignende råd her. Herunder en psykiatri-uddannet konsulent,

som kunne bistå ved akut opståede situationer såsom angst, sorg m.m., og som kunne tilknyttes Udsatterådet.

Frivillighed

Den frivillige verden løfter også mange opgaver, i forhold til psykisk sårbare og deres pårørende. SIND, SIND-Nettet, Bedre Psykiatri og Headspace er vigtige aktører. En tættere dialog og samarbejde kunne med fordel overvejes her.

- **Hjemløseindsatsen**

Nyborg Kommune er i sommers blevet tilknyttet "Housing First", et projekt under Socialstyrelsen. En bolig er vigtig, dernæst støttes op med andre tiltag.

Rådet anbefalede tidligere, at kommunen ydede en større indsats for gruppen af hjemløse borgere. Vi hæftede os ved, at især unge-gruppens antal var steget markant.

Borgerrådgiveren blev anmodet om en vurdering af indsatsen.

Udsatterådet modtog redegørelse den 17.10.2017. Her var ingen generel kritik af indsatsen men dog et vigtigt nedslagspunkt: udarbejdelse af ny pjece, der er tidssvarende, og som lever op til gældende regler og retningslinjer for god forvaltningsskik.

- **Unge socialt udsatte**

Unge stofmisbrugere (under 18 år)

Yngre stofmisbrugere (18-24 år)

Unge sårbare med misbrugsproblemer har ofte flere udsatte faktorer at slås med, som forudsætter en samlet helhedsorienteret indsats. Flertallet, der indskrives i misbrugsbehandling, kommer fra en opvækst med alkohol eller stofproblematik i hjemmet. *Hvordan kan der arbejdes bedre med forebyggelse?*

Unge med lav IQ

En del af målgruppen har vanskeligheder med at efterleve kravene fra systemet begrundet i manglende mentale ressourcer til at overskue verden og har ofte en primitiv formuleringsevne, som går dårligt i tråd med kravene på et jobcenter, f.eks. i praktikforløbene. Gruppen har også svært ved at indgå i rusmiddelbehandling.

De oplever at få indre stress, når omgivelsernes krav er for store og misbruget er ofte et forsøg på at optimere de manglende mentale ressourcer.

Denne gruppe af unge er i de senere år vokset i antal indskrivningen på Rusmiddelcentret. De falder nogen gange igennem, fordi systemet ikke opdager, at de manglende mentale ressourcer er et handicap, som den unge skal kompenseres for, f.eks. ligger begavelsesniveauet mellem 49 – 70 i denne gruppe.

Unge med generelle trivselsproblemer

En anden målgruppe er normaltbegavede unge med trivselsproblemer.

Ofte er de unge startet med indtag af stoffer, fordi de faktisk ønsker en

forandring af deres situation, f.eks. ønsket om at have mere energi eller ønsket om ro i hovedet, få en pause fra alle problemerne osv.. Når man i en årrække har indtaget stoffer, så udvikler man ofte en selvbeskyttende eller undvigende adfærd, der gør, at de ikke ser sig i stand til at leve op til kravene fra omgivelserne. Den gruppe af unge oplever ofte, at andre træffer forhastede beslutninger på deres vegne, hvilket bevirker, at de undviger, f.eks. ikke møder op for at slippe for endnu et nederlag eller for ikke at skuffe den velmenende behandler eller sagsbehandler. Gruppen er ofte karakteriseret ved vanskelige opvækstforhold og oplever, at der er noget galt med dem psykisk. Ingen taler med dem om, hvad en udfordrende opvækst kan give af følgevirkninger ind i voksenlivet, så derfor vender de alting indad, f.eks. der er noget galt med mig – selvom de egentlig reagerer på en belastning fra omgivelserne, der har varet alt for længe.

Unge kriminelle

Unge, der laver kriminalitet, udfordrer systemet.

Erfaringer fra rusmiddelcentret er, at en del unge, der begynder en kriminel løbebane, har udviklet en antisocial personlighed, hvor de er i opposition til systemet og benægter at have brug for hjælp. De oplever, at de i det kriminelle miljø får en identitet og en status, som de ikke kan se, at de kan få i normal-samfundet.

Udsatterådet har ikke viden om, hvordan der generelt i kommunen arbejdes kriminalitetsforebyggende og hvordan, der arbejdes, når den unge er startet på kriminalitet.

Hovedsigtet med en unge-indsats er ud fra de unges egne ressourcer at hindre en yderlig funktionsnedsættelse og bibringe den unge en bedre social og personlig funktion med henblik på højnelse af livskvalitet.

Indsatsen bør indbefatte:

- Hjælp til løsning af afhængighedsproblem
- Hjælp til integration ved kriminalitetsudøvelse
- Hjælp til løsning af psykiske og følelsesmæssige problemer (trivsel)
- Hjælp til diverse konkrete ydelser og støttemulighed såsom bolig, økonomi, uddannelse m.m.
- Hjælp til samvær med andre mennesker – gode og sunde familie- og vennenetværk
- Hjælp til bedring af helbredstilstanden

Fleks- og førtidspensionsreformen

Med baggrund i forårets dialogmøde om konsekvenserne af de seneste års reformer med deltagelse af repræsentanter fra såvel den private som den offentlige sektor og Det Nationale Udsatteråd fik vi en god oplevelse af de store udfordringer med at få socialt udsatte tættere på arbejdsmarkedet. Komplexiteten i udsattes sociale problemer er tydelig, og der er oftest behov for individuelle tilbud og meget langvarige forløb.

Mødet fremkom med følgende anbefalinger

- Vigtigt for socialt udsatte borgere at inddrage netværket, eksempelvis i socialpsykiatriens indsatser
- Vigtigt at der skabes væresteder for sårbare unge og unge med problemer. Forslag: kan det nye ungdomshus være en del af dette tiltag.?
- Vigtigt at opprioritere mentorordninger for socialt udsatte unge - evt. ved at inddrage frivillige organisationer, eks. vis Ungdommens Røde Kors – evt. i ungdomshuset

Udsatterådets deltagelse i møder og aktiviteter i øvrigt

04.01. – 25.01.:

Åben Cafe afholdes 4 onsdage i perioden i Aktivitetshuset Sprotoften

09.02.:

dialogmøde med Social- og Familieudvalget samt Handicaprådet om rammeaftalen 2018 (det specialiserede socialområde – indsatsområder)

23.02.:

møde med repræsentanter fra Det Nationale Udsatteråd om eventuelle ønsker til brugen af satspuljemidler.

19.04.:

dialog og samarbejds møde mellem administrationen og rådet om værestedet Huset, der af Kultur- og Fritidsudvalget blev anbefalet anvendt til ungdomshus

26.04.:

Udvalgsformand Benny Pieszak og rådsmedlem, Hans Bering, holder oplæg i Helsingør Kommune om erfaringer fra udsatterådsarbejdet

27.04.:

dialogmøde på Bastionen om konsekvenserne af de seneste års reformer, bl.a. fleks- og førtidspensionsreformen, kontanthjælpsreformen og 225 timers kravet, med deltagelse af offentlige og private aktører (frivillige sociale foreninger og privat værested), samt Det Nationale Udsatteråd. Oplæg fra Socialafdelingen, Borgerservice Rusmiddelcentret, Cafe ØSH, projektkoordinator i Sprotoften og konsulent fra Det Nationale Udsatteråd gav et godt øjebliksbillede af de udfordringer, som udsatte borgere mødes med i kommunen.

06.06.:

dialogmøde i Odense med Det Nationale Udsatteråd og andre udsatteråd for erfaringsudveksling og inspiration.

Rådet havde dialog med formand Alice Rasmussen, Odense Kommunes Udsatteråd, om netværksmøde på Fyn – men dette er ikke kommet igang

04.09.:

dialogmøde af ½ times varighed med Social- og Familieudvalget om 3 temaer i rådets arbejde: socialpsykiatrien – unge og hjemløsesituationen samt ønsker til kommende udsatteråd i kommunen

14.09.:

møde i Styregruppen (formand) i Akutprojektet for borgere i akut psykisk krise. Projektet anbefales videreført efter projektophør ved årsskiftet.

29.09.:

Frivillig Fredag på Torvet i Nyborg – stand med informationsmaterialer

Høringsager

Budget 2018 med overslagsårene 2019-2021

Læs høringssvar på www.nyborg.dk

Pressemeddelelser

Udsatterådet udsender af og til pressemeddelelser i relation til aktuelle emner om socialt udsatte borgere.

Der er bl.a. udsendt pressemeddelelsen "Giv flere penge til hjemløse og socialt udsatte borgere" i efteråret.

Informationsmateriale

Udsatterådet har uddelt bordstandere indeholdende Handlingsplan 2017, postkortene "Bliv hørt" – Skriv til Nyborg Kommunes Udsatteråd samt folder og visitkort om Akutprojektet på 30 steder i kommunen: bo- og væresteder, genbrugsbutikker, aktivitetshuse, frivillige sociale foreninger, jobcenter, borgerservice, socialafdelingen m.m..

Der er en mulighed for at skrive til rådet via den kommunale hjemmeside og læse mere om rådet, herunder referater-

<http://www.nyborg.dk/da/Politik/OevrigeUdvalgNaevn/Udsatteraad>

Henvendelser til borgerrådgiver

Borgerrådgiver var inviteret til rådets 1. møde i år for præsentation og introduktion.

Rådet har efterfølgende sendt 3 henvendelser videre til borgerrådgiveren.

Evaluering af Udsatterådets arbejde

Rådet har drøftet rådets sammensætning og virke i den forløbne periode

Sammensætningen af rådet

- repræsentanter fra brugergrupper – frivillige sociale foreninger og personer med interesse og viden om socialt udsatte samt fra socialafdeling og rusmiddelcenter vil være optimalt. Repræsentant fra ungdomsrådet bør overvejes.
- antallet af rådsmedlemmer
9 medlemmer i indeværende periode har ikke været optimalt: meget fravær – orlov – udeblivelser uden mulighed for at kunne indkalde suppleanter har vanskeliggjort kontinuitet i arbejdet

Rådets anbefaling:

- At udsatterådet fremover består af 12 medlemmer + suppleanter
- At der i forretningsordenen tages højde for konsekvensen af gentagne udeblivelser
- At der fortsat afholdes 4 ordinære møder årligt
- At der afholdes 2 dialogmøder, herunder 1 budgetmøde, med social- og familieudvalget årligt
- At rådet får mulighed for at invitere fagudvalgspolitikere efter behov
- At møderne afholdes om formiddagen
- At rådet kort efter udpegning af det politiske udvalg tilbydes et seminar om rådets arbejde – samarbejde med kommunen
- At rådets sekretær får mulighed for sparring med andre sekretærer

- At rådet får mulighed for at bruge mere tid på at støtte og hjælpe de medlemmer, som har behov, herunder gennemgå oplæg m.m.
- At rådet får en introduktion til kommunens tilbud og et besøg på bo- og væresteder
- At der i langt højere grad sker inddragelse af rådet i såvel nedsatte arbejdsgrupper som projekter m.m.
- At der oftere sendes forslag og planer til høring i rådet
- At rådet sammen med ledere og politikere tager på studiebesøg hvert år for at lære af andre og netværke

Udsatterådet har via sit fokus på synliggørelse og tidlige beslutning om at møde de socialt udsatte der, hvor de er, medvirket til at skabe en bedre dialog med gruppen.

Vi er blevet kendte ude i miljøerne som repræsentanter fra Udsatterådet.

Der er sat fokus på vigtigheden af medbestemmelse og indflydelse, og vi er blevet inviteret med til brugermøder på væresteder.

Udsatterådet har været udfordret i forhold til mødedisciplin og deltagelse i perioder. Der er mange årsager til dette.

I andre perioder har der været fælles fodslag, hvor alle har ydet en stor indsats.

Tusind tak til alle.

Den 14.11.2017

Elsa Knudsen

Nyborg
KOMMUNE

Torvet 1
5800 Nyborg
www.nyborg.dk